

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Dato: 21. april 2010
J.nr.: 415-0001

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Indberetning fra Inatsisartuts forårssamling, torsdag den 21. april 2010, kl. 13.00.

Inatsisartut behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 2: Redegørelse for dagsordenen (Formandsskabet for Inatsisartut)

Formanden informerede om grunden til, at punkt 41 udgår idag: Forslagsstiller er blevet forsinket på rejsen fra Nordisk Råd, hvorfor punktet udsættes.

Punkt 153:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til fremme af undervisningsmaterialer for borgere der ikke har grønlandsk som modersmål således at de også får bedre muligheder for at lære det officielle sprog, grønlandsk.

(Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Siumut)

Forslagsstilleren begrundede sit forslag med, at siden grønlandsk ”endelig” er blevet det officielle sprog med selvstyreloven 21. juni 2009 forpligter dette til, at der udformes en klar politik omkring sproget, og at der udarbejdes undervisningsmateriale til brug for de, som egentlig ønsker at lære sproget, men ikke kan fordi de mener, at der ikke er undervisningsmaterialer og undervisere nok.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Medlem af Naalakkersuisut for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Mimi Karlsen gjorde rede for de institutioner, som er pålagt sprogundervisning og pålagt udarbejdelse af undervisningsmaterialer, men hun medgav, at der er behov for flere undervisningsmidler, og hun gav et løfte om, at Naalakkersuisut i forbindelse med behandling af forslag til Inatsisartuts Finanslov 2011 vil undersøge mulighederne for at opprioritere materialeudviklingen samt kompetenceudvikling blandt undervisere indenfor sprogundervisning.

Samtlige ordførere støttede op om forslaget. Alligevel gav forslaget anledning til en meget lang og til tider heftig debat om dansktalende grønlandere, fremmede, udlændinge og grønlandere, der taler dialekter.

Punktet blev henvist til en grundig behandling i udvalget forinden 2. behandling.

Punkt 68:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en ekspertfaglig arbejdsgruppe, som skal forberede og om fornødent udarbejde forslag til en ekstraordinær og varig indsats for landbrugssektoren, således at der bliver iværksat de nødvendige tiltag/landbrugsprogrammer for at imødekomme erhvervets problemet, såsom tørke, som følge af den globale opvarmning.

(Atassuts medlemmer af Inatsisartut Finn Karlsen, Siverth K. Heilmann, Knud Kristiansen)

Forslagsstillerne mener, at selvom der i den eksisterende lovgivning er gode muligheder for at give tilskud og lån til fåreholderne, kan det ikke gå hurtigt nok med at forberede og iværksætte en ekstraordinær indsats på området, idet landbrugssektoren står overfor store og uforudsete problemer, som følge af den globale opvarmning.

Medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug Ane Hansen redegjorde for de muligheder, der findes i den gældende lovgivning og gjorde samtidigt opmærksom på, at landbruget i Grønland i de sidste 40 – 50 år har været afhængig af offentlig lånekapital og støtte. Ane Hansen redegjorde ligeledes for den række tiltag, der allerede er igangsat hvad angår virkningen af den globale opvarmning. Medlemmet af Naalakkersuisut sluttede sit indlæg med at indstille forslaget til udvalgsbehandling.

IA henledte opmærksomheden på den fond, som blev nævnt som en mulighed efter FN's klimatopmøde i København sidste år til finansiering af ansøgninger fra forskellige dele af verden til dækning af udgifter til tilpasning af de stedlige forhold på baggrund af klimaforandringerne.

Siumut støttede ikke op om forslaget, fordi partiet er af den opfattelse, at landbrugserhvervet i dag har adgang til den fornødne bistand og rådgivning.

Demokraterne benyttede muligheden for at oplyse om, at partiet ”indtil videre er det eneste parti, der har formuleret en egentlig national landbrugspolitik” på baggrund af en orienteringsrejse til Sydgrønland i 2006.

Punktet blev henvist til behandling i Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget forinden 2. behandling.

Punkt 141:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Landstingsloven om valg af kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer, hvorved der i landstingsloven indsættes en bestemmelse svarende til § 2 i landstingsloven om valg til Grønlands Landsting.

(Medlem af Inatsisartut Malik Berthelsen, Siumut)

Forslagsstilleren påpegede ulemperne ved at tage til udlandet for at studere, hvis man ønsker at stille op til valg, når man kommer tilbage til Grønland. Til kommunalvalget skal man have haft fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse for at kunne stille op til valget. Opstilling til Inatsisartut dispenserer fra dette krav, hvis man i perioder opholder sig uden for landet med henblik på uddannelse.

Medlem af Inatsisartut for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø, Anthon Frederiksen bekræftede, at valglovene på nuværende tidspunkt er forskellige, og han oplyste, at Naalakkersuisut er gået i gang med at undersøge og revurdere lovreglerne om valg til ”landsting, kommunalbestyrelserne, bygdebestyrelserne og menighedsrepræsentationerne samt valg til borgerrådet i Pituffik”, og at problemstillingen vil blive inddraget i det videre arbejde hermed.

Alle ordførere indstillede forslaget til lovudvalgsbehandling inden 2. behandling.

Med venlig hilsen

Annette Scheel
fg.

e-mail-kopi:

Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Folketinget
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne